

اصفهان؛ قله‌نشین بعثت هنری در جنگ تحمیلی سوم

روایت‌های ماندگار تبدیل کنیم. وظیفه ماست که این حضور میاندی و این آثار برخاسته از دل مردم را چنان هوشمندانه ثبت و مستند کنیم که آیندگان بدانند در لحظات سرنوشت‌ساز تاریخ، هنرمندان اصفهانی چگونه با سلاح هنر، در خط مقدم گاهی‌بخششی و امیدآفرینی ایستادند. اصفهان نشان داد که هنر متعهد هرگز سکوت نمی‌کند. ما این سرمایه را با حمایت همه‌جانبه از هنرمندان و تقویت این جریان میانی، به جریانی جاری و زوال‌ناپذیر در حافظه تاریخ این سرزمین تبدیل خواهیم کرد.

کا هنر جهادی: از دفاع مقدس تا جنگ تحمیلی سوم

سیدین‌نیا گفت: «هنر جهادی» در اصفهان امروز مثل گذشته فقط روایت‌گر نیست، بلکه خود می‌تواند خط مقدم مقاومت و امیدآفرینی باشد.وی افزود، هنرمندان

مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی استان اصفهان گفت: «بعثت هنرمندان» در لیبک به تدابیر رهبر معظم انقلاب حضرت آیت‌الله سید مجتبی خامنه‌ای، نقش هنر اصفهان را در تثبیت مقاومت و امیدآفرینی بی‌بدیل خواند.وی با اشاره به ظهور بعثت هنری در قلب اصفهان افزود: این ۹۰ روز، شاهد ظهور یک «بعثت هنری» عظیم در اصفهان بودیم؛ هم به دنبال سوگ جان‌سوز شهادت امام شهید امت، هم حساسه مقاومت و ایستادگی و هم لیبک ماندگاره و برخاسته از عمق جان هنرمندان این دیار به تدابیر حکیمانه رهبر عزیز انقلاب حضرت آیت‌الله

سید مجتبی خامنه‌ای، سیدین‌نیا با تأکید بر تبدیل شدن اصفهان به یک کارگاه بزرگ هنر در صحنه، افزود: از همان روزهای نخست، برپایی «موکب هنرمندان» و «موکب اصحاب رسانه» در قلب شهر، پیوند میان هنر و مردم را به زیبایی‌رن شکل ممکن معنا کرد. طلین سروده‌های حماسی در میادین، روایتگری هنرمندان نمایش عروسکی برای انتقال مفاهیم به کودکان، نمایش‌های خیابانی مؤثر و حضور پرشور خوانندگان، مجریان توانمند، نقالان، نوازندگان، شعرا و هنرمندان هنرهای تجسمی از جمله نقاشان و خوشنویسان و همه اهالی رسانه و خبر که در هر گوشه شهر، آینه تمام‌نمای مقاومت و امید بودند، نشان داد که هنر اصفهان در متن میدان‌های اصلی شهر و در کنار مردم است.مدیرکل فرهنگ و ارشاد اسلامی اصفهان خاطرنشان کرد: این حضور گرم ثابت کرد که هنر متعهد اصفهان، هم‌پنس با مردم و پیشران همدلی

و روزهای سخت است. این خروش هنری، یک سرمایه راهبردی برای ماست. برای‌آنکه این جریان به حافظه تاریخی شهر گره بخورد، باید این فوران خلاقیت را به دولت‌آباد برخوار، جایی که صدای تیشه بر سنگ و زمزمه‌ی تراش چوب با ضرب‌آهنگ زندگی در هم آمیخته، ضیافتی برپا شد که در آن، هنر نه یک وپترین، که آینه‌ی تمام‌نای جان آدمی بود. نمایشگاه یک‌روزه فرهنگ و هنر برخوار، تنها یک گردهمایی ساده نبود؛ بلکه نجوای دستان هنرمندی بود که از دل چوب بی‌جان، نغمه بیرون می‌کشند و از صلیب سنگ، گوهر می‌تراشند. در این محفل، از رکاربزنی پیشکسوتان ورزش تا رقص قلم خوشنویسان، همه و همه روایتگر داستانی بودند از ایستادگی، عشق و اصالت داستانی که نشان داد در پیس هر ساز و هر اثر، قلبی برابر برای فرهنگ این مرز و بوم می‌تپد. نمایشگاه یک‌روزه فرهنگ و هنر، به همت «مؤسسه فرهنگی هنری ترمم برخوار» و با مدیریت خانم داری، به محفلی برای پیوند هنرمندان پیشکسوت و جوان بدل شد. در این گزارش، دغدغه‌ها و تجربیات هنرمندانی که هنر را «آینه تمام‌نمای روح جامعه» می‌دانند، به تفصیل بازخوانی شده است.

کا هنر؛ آینه روح جامعه و ضرورت توسعه فرهنگی

حسن کیخایی، رئیس اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی شهرستان برخوار، ضمن قدردانی از مؤسسه ترمم برخوار، هنر را آینه تمام‌نمای روح جامعه خواند و گفت: این رویداد بستری برای دوره‌ی، تعامل و ارتباط بین هنرمندان است که به توسعه فرهنگ و هنر شهرستان کمک شایانی می‌کند. ما در این برنامه شاهد حضور هنرمندان حوزه‌های تجسمی، سینمایی، کتاب و موسیقی هستیم که نشان‌دهنده ظرفیت‌های بالای شهرستان است. وظیفه ما در اداره ارشاد، حمایت از هنرمندان و برنامه‌ریزی برای رشد کیفی کارهای هنری است تا گام‌های مؤثری برداشته شود.

کا روایت دوگانه: محمود سننمار، پیشکسوت ورزش و هنر سازسازی

در میان هنرمندان، چهره‌ای متفاوت حضور داشت: محمود سننمار، متولد ۱۳۲۸ که نامی آشنا در پیشکسوتان دوچرخه‌سواری اصفهان و نیز عرصه سازسازی ستهار است. او با تگاهی به مسیر پر فراز و نشیب زندگی‌اش گفت: «ورزش همیشه هدم من در بدترین شرایط روحی و اقتصادی بوده است. او با یادآوری افتخاراتش در دوچرخه‌سواری (از جمله سفر به مشهد شیراز و صعود به قله الموت) از یک بی‌توجهی طولانی‌مدت گله کرد: ۹-۸ سال است که هیئت دوچرخه‌سواری و مسئولان، حمایتی از ما نمی‌کنند. هزینه‌های سفر و کمبود امکانات، ورزشکاران پیشکسوت را تحت فشار قرار داده است. آقای سننمار که در کنار ورزش، در هنر سازسازی نیز فعال است، درباره پیوند این دو عرصه گفت: «هنر سازسازی نیز همچون ورزش، نیازمند استمرار و پشتکار است. ما در پایان با تأکید بر اینکه در سن ۷۷ سالگی همچنان روزانه رگاب می‌زند، خطاب به مسئولان گفت: ورزش را جدی بگیرید و از جوانان حمایت کنید. او به جوانان نیز توصیه کرد: از کارهای

نشانی: اصفهان، میدان آزادی، خیابان دانشگاه
نرسیده به حکیم نظامی، کوچه شهید مصطفی روحانی (شماره ۱۹)، پلاک ۶، ساختمان رویداد پارسی
تلفن: ۰۳۱-۳۶۲۹۳۷۵۰-۲۱ (۵۵ خط)
فاکس: ۳۶۲۹۳۹۲-۰۳۱-
لیتوگرافی و چاپ: شاخه سبز توزیع، رویداد پارسی

مبار که پایلوت تور بیست صنعتی اصفهان شد

رئیس اداره میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی شهرستان مبارکه از رونمایی تفاهنامه توربیم صنعتی بعنوان طرح پایلوت استان اصفهان در هفته میراث‌فرهنگی خبر داد. ولی‌الله رهبری با اشاره به برگزاری آیین‌های فرهنگی و اجتماعی در آغاز هفته میراث‌فرهنگی در شهرستان مبارکه اظهار داشت همزمان با حضور وزیر میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی در این شهرستان و در قالب نشست شورای اداری، تفاهنامه گردشگری توربیم صنعتی بعنوان طرح پایلوت استان رونمایی شد؛ اقدامی که می‌تواند آغازگر فصل تازه‌ی در بهره‌گیری از ظرفیت‌های بزرگ صنعتی شهرستان مبارکه در مسیر توسعه گردشگری تخصصی باشد. او افزود، شهرستان مبارکه علاوه بر برخورداری از پیشینه تاریخی و فرهنگی ارزشمند میزبان شماری از بزرگ‌ترین واحدهای صنعتی کشور است و همین ویژگی موقعیتی ممتاز برای طراحی و اجرای الگوی توربیم صنعتی در این منطقه ایجاد کرده است؛ ظرفیتی که اکنون با نگاه راهبردی مجموعه میراث‌فرهنگی استان و همراهی صنایع بزرگ، وارد مرحله‌ی تازه شده است. رهبری با اشاره به اینکه بر اساس این تفاهنامه، شهرستان مبارکه بعنوان پایلوت توربیم صنعتی در استان اصفهان مورد توجه قرار گرفته است، گفت: این رویکرد، تنها یک برنامه مناسبی نیست، بلکه می‌تواند به الگویی مؤثر برای تلفیق میراث صنعت و گردشگری در سطح استان و حتی کشور تبدیل شود؛ به‌ویژه در مناطقی که هم آثار تاریخی و هم زیرساخت‌های بزرگ صنعتی را به‌صورت توأمان در اختیار دارد. رئیس اداره میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی شهرستان مبارکه از افتتاح خانه صنایع‌دستی نقش ترمج بعنوان یکی دیگر از برنامه‌های شاخص این هفته نام برد و افزود: این مجموعه باهدف تقویت بستر فعالیت هنرمندان و حمایت از تولیدات صنایع‌دستی راهاندازی شد و اکنون زمینه فعالیت مستقیم ۲۰ هنرمند را فراهم کرده است و با توسعه فعالیت‌های می‌تواند به اشتغال‌رایی برای حدود ۵۰ نفر منجر شود.

او تصریح کرد: رویکرد اصلی برنامه‌های هفته میراث‌فرهنگی در شهرستان مبارکه، بر سه محور رونق گردشگری، توسعه ظرفیت‌های نوین بازدید و حفاظت از میراث‌فرهنگی استوار بود و در این میان، توربیم صنعتی بعنوان مزیت متمایز شهرستان، جایگاهی ویژه در برنامه‌ریزی‌ها داشت. رهبری گفت: تفاهنامه منعقدشده میان اداره‌کل میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان اصفهان و شرکت فولاد مبارکه می‌تواند زمینه‌ساز آغاز عملیاتی مسیر توسعه گردشگری صنعتی در این شهرستان باشد و در صورت تحقق کامل، مبارکه را به یکی از نمونه‌های شاخص پیوند میان صنعت، میراث و گردشگری در کشور بدل کند.

۹ اثر از هنرمندان سمیر می، مهر اصالت گرفتند

مدیر اداره میراث فرهنگی صنایع دستی و گردشگری سمیرم گفت: «این هنرمندان سمیرمی، موفق به دریافت مهر اصالت شدند.

سعید سلیمانیان اظهار داشت: در هشتمین دوره دلوری مهر اصالت ملی، ۱۲ اثر از هنرمندان این شهرستان به مرحله نهایی راه یافت که در نهایت ۹ اثر موفق به دریافت مهر اصالت ملی شدند.وی افزود: این آثار متعلق به هشت هنرمند و در رشته بافته‌های داری با تکنیک‌ها، ابعاد، اندازه‌ها و کاربردهای متنوع ارائه شدند. سلیمانیان با بیان اینکه دلاوری مهر اصالت هر دو سال یک‌بار برگزار می‌شود، تصریح کرد: آثار رابافته به این مرحله، از نظر خلاقیت و نوآوری، اصالت، مرغوبیت و قابلیت عرضه در بازار مورد ارزیابی قرار می‌گیرند. مدیر اداره میراث فرهنگی صنایع دستی و گردشگری سمیرم ادامه داد: این موفقیت، افتخاری دیگر و برگ زرین دیگری در کارنامه هنری شهرستان سمیرم به‌شمار می‌رود و نشان‌دهنده توانمندی، ذوق و خلاقیت هنرمندان این شهرستان در عرصه صنایع‌دستی است.او خاطرنشان کرد: با اضافه شدن این آثار، شمار تولیدات هنرمندان صنایع‌دستی شهرستان سمیرم که موفق به دریافت مهر اصالت ملی شدند، افزایش یافته و این روند، جایگاه ممتاز این شهرستان را در حوزه صنایع‌دستی بیش از پیش نمایان می‌کند.برنامه مهر اصالت یونسکو به افزایش وجود دارد.

کا آیا فرایند مرمت و پایش فنی آثار آغاز شده است یا هنوز در مرحله پر آورد خسارت هستیم؟
درحال حاضر در مرحله ارزیابی آسیب‌ها و مستندسازی و برآورد هزینه ناشی از خسارات به آینه میراث فرهنگی و موزه‌های ایران و برآورد هزینه مرمت آن هستیم.

کا پر آورد شما از زمان احیای آثار آسیب‌دیده چیست؟
با توجه به گستردگی و شدت آسیب در بعضی سایت‌ها، در این مرحله برآورد دقیق زمان احیا ممکن نیست. آنچه روشن است این

سلوک جمعی

نیازمند ادب حضور است؛ چرا که انسان تنها نیست و معنایش جمع شکل می‌گیرد. این‌جا نباید مزاحم رشید دیگران شود و لازم است مراقب باشد تا به آن جمع بی‌حرمتی نکند. نظم و تبعیت از قانون نیز از دیگر بایدهای سلوک جمعی‌ست. یعنی شخص حق تک‌روی ندارد و باید با جمع حرکت کند. از همه مهمتر دارا بودن اخلاق جمعی‌ست. یعنی توان مدیریت اختلاف‌ها، در سلوک فردی، اما فقط به‌دنبال پاک نمودن روح خودش است. اما در سلوک جمعی، علاوه بر آن، پاک نگه داشتن جو و محیط هم لازم است. یعنی باید خودش آدم نه فقط به پاکی خودش که به پاکی جمع هم باشد. این شبها تجمعات، پاتنسیل و ظرفیت‌منوی ایجاد می‌کند خودش نوعی سلوک جمعی را رقم می‌زند. این شبها تجمع عبادت است و خیابان عبادتگاه.

میراث زیر آتش جنگ روایت‌ها

اسد که در بعضی موارد، به‌ویژه در صورت از دست رفتن عناصر اصلی، بازگرداندن امکان اصالت امکان‌پذیر نخواهد بود. هرچند مستندسازی، ارزیابی خسارت و پیگیری برای جلب حمایت‌ها و کمک‌های بین‌المللی آغاز شده است. مدت زمان احیا به عواملی همچون میزان و نوع خسارت، امکان تثبیت اضطراری، سطح مستندسازی پیشین، دسترسی به منابع مالی و فنی، شرایط امنیتی، و همکاری‌های ملی و بین‌المللی وابسته است.

کا سازوکار حقوقی بین‌المللی برای مطالبه خسارت چیست؟

در چارچوب یونسکو و به‌ویژه پروتکل دوم کنوانسیون ۱۹۵۴، مطالعه خسارت از دو مسیر اصلی انجام می‌شود: نخست از طریق ارائه گزارش خسارت به کمیته بین‌دولتی در قالب سازوکار نظارت موردی و دریافت کمک مالی و فنی از یونسکو و دوم ایجاد کمیته کیفری برای افراد مرتکب تخریب. در صورت ثبت محموله‌های پیش‌شده‌ی کشورمان در فهرست حفاظت تقویت‌شده، طبق ماده ۱۵ پروتکل دوم می‌توان به‌دنبال پیگرد قضایی رفت.

کا بازگشایی آثار آسیب‌دیده چگونه انجام خواهد شد؟

بازگشایی بناها و مجموعه‌های تاریخی آسیب‌دیده بر اساس ارزیابی تخصصی ایمنی، پایداری سازه، میزان خسارت، و رفع خطرات فوری توسط مراجع صلاحیت‌دار میراث فرهنگی، مهندسی و مدیریت بحران انجام می‌شود. تا پیش از مستندسازی خسارت، نیاز اضطراری و تأیید امکان بهره‌برداری ایمن، بازگشایی کامل مجاز نیست و به‌طور معمول به‌صورت مرحله‌ای و تحت نظارت فنی انجام می‌شود.

آیا نگاه به «حفاظت اضطراری در شرایط بحران» تغییر کرده است؟
ایمولوم، رونق تعریف حفاظت در کنوانسیون ۱۹۵۴ به معنای آمادگی در زمان صلح برای حفاظت از اموال فرهنگی در برابر آثار قابل پیش‌بینی جنگ است. اقداماتی نظیر تهیه فهرست ملی اموال فرهنگی بسیار مهم است. ما در کمیسیون ملی اقداماتی را در دست انجام داریم که از جمله آن احیای کمیته ملی سپر آبی و ایجاد یک پایگاه داده آفلاین شامل ترجمه راهنماها و دستورالعمل اجرایی یونسکو برای آمادگی در زمان بحران است.

کا نقش یونسکو در توقف تهدیدات علیه میراث فرهنگی چقدر مؤثر بوده است؟

یونسکو به‌تئهایی ابزار اجرایی یا نظامی برای توقف حملات ندارد، اما از طریق محکومیت رسمی، فعال‌سازی ظرفیت‌های کنوانسیون ۱۹۵۴ و هم‌راستاری نهادهایی همچون ایکوموس و ایکوم، در محکومیت حملات علیه سایت‌های میراث جهانی و سایر بناهای تاریخی ایران نقش مهمی ایفا کرده است. البته مکاتبه و پیگیری نهادهای ملی از جمله کمیسیون ملی ایران با یونسکو به‌یقین در گرفتن این محکومیت‌ها تأثیرگذار بوده است.

کا ایران چگونه می‌تواند از میراث فرهنگی در دیپلماسی عمومی استفاده کند؟

ایران می‌تواند با بهره‌گیری از ظرفیت‌های ثبت جهانی یونسکو، دیپلماسی میراث، نمایشگاه‌های بین‌المللی، همکاری‌های علمی و فرهنگی و روایت‌سازی فراگیر از تاریخ و تمدنی خود، میراث فرهنگی را به ابزار «قدرت نرم» و دیپلماسی عمومی تبدیل کند.

کا هشدار نهایی شما به جهان چیست؟

بزرگ‌ترین هشدار این است که تخریب میراث فرهنگی تنها نابودی بناها نیست، بلکه نابودی حافظه جمعی، هویت فرهنگی، گفت‌وگو میان فرهنگ‌ها و یکی از پایه‌های صلح پایدار به شمار می‌آید.